

Barentshavet varmes opp

En ny studie gjort av Havforskningsinstituttet, Geofysisk institutt ved Universitetet i Bergen og Bjerknessenteret for klimaforskning viser en betydelig oppvarming av det nordvestlige Barentshavet de siste tiårene. Temperaturen i det dyptliggende atlantehavsvannet økte raskt på slutten av 1990-tallet.

Årsaken var blant annet den generelle temperaturøkningen i atlantehavsvannet, i det nordlige Atlanterhavet. I tillegg har et regionalt vindmønster indirekte styrka en varm, dyp havstrøm som kommer inn i Barentshavet fra nord.

Den varme, dype havstrømmen kommer inn i Barentshavet fra Polhavet. Den strømmer inn i Barentshavet under et kaldere og ferskere vannlag som ligger i de øverste ett hundre meterne av det nordlige Barentshavet. Havstrøm-

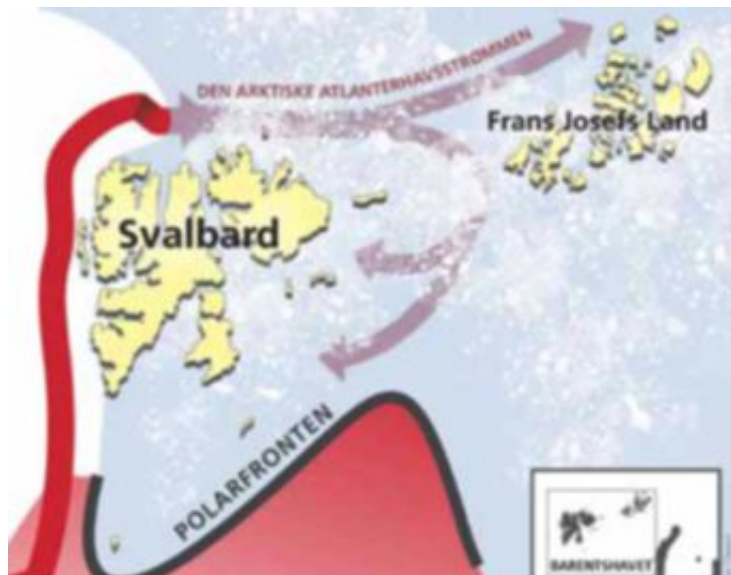
men er en gren av Den arktiske atlantehavsstrømmen som bringer varmt atlantehavsvann inn under det kalde overflatevannet i Polhavet. Grenen kommer inn i Barentshavet øst for Svalbard, mellom Svalbard og Franz Josefs Land, og bringer varmt atlantehavsvann langt inn i Barentshavet. På sin ferd i det nordlige Barentshavet blandes atlantehavsvannet gradvis med det kalde vannet over, slik at det kalde vannlaget varmes opp fra undersiden. Det kalde vannlaget beskytter isdekket på overflata mot det varme atlantehavsvannet under. Og enda viktigere: det kalde vannlaget beskytter også isdekket mot det enorme varmereservoaret som det enda varmere atlantehavsvannet sør for iskanten utgjør.

Studien argumenterer for at østlig vind ved sokkelskråningen nord i Barentshavet vil løfte Den arktiske atlantehavs-

strømmen oppover i vannsøyla. Et slikt løft vil føre til at mer varmt atlantehavsvann kommer inn i Barentshavet fra nord. Studien viser også at det var mer østlig vind og dermed mer innstrømning av varmt atlantehavsvann på slutten av 1990-tallet og tidlig på 2000-tallet. Den østlige vinden var en del av et større og uvanlig vindmønster som regjerte i Arktis i den samme perioden. Dette er den første forskningsartikkelen som kobler regional vind med utvekslingen av atlantehavsvann på sokkelen nord i Barentshavet.

Det kalde vannlaget i det nordlige Barentshavet danner en front mot varmere og tyngre vann lenger sør i Barentshavet (Polarfronten). Polarfronten hindrer det varme vannet lenger sør fra å strømme nordover. Dersom det varme vannet hadde krysset Polarfronten, ville dette ført til at isdekket ikke kunne ha lagt seg om vinteren. Det kalde vannet beskytter dermed isdekket i Barentshavet. Det varme atlantehavsvannet som kommer inn i Barentshavet fra nord kan komme til å true isdekket. Dette fordi atlantehavsvannet ikke bare er varmt; det er også veldig salt. Mer atlantehavsvann inn fra nord vil føre til at det kalde vannlaget over blir saltere og dermed tyngre. Dette vil svekke Polarfronten; det varme vannet i sør vil presse seg på; og isdekket vil bli redusert. En kraftig reduksjon i isdekket vil gi store ringvirkninger for økosystemet, fiskeriforvaltning, petroleumsvirksomhet og skipsfart i Barentshavet.

Sigrid Lind
Randi B. Ingvaldsen
Havforskningsinstituttet

Strøm: En varm dyp havstrøm kommer inn i Barentshavet fra nord. Strømmen er en gren av Den arktiske atlantehavsstrømmen.

POLITIKK

Opprop for Nordfjord Sykehus

I dette oppropet tar vi, fem utflytta nordfjordinger, til orde for å støtte Sykehusaksjonen i Nordfjord som kjemper for at Nordfjord Sykehus fortsatt skal ha et fullverdig sykehustilbud. Vi fem har som fellesnevner en stor kjærlighet til Nordfjord og menneskene som bor der. Sykehusaksjonen er en interesseorganisasjon med mennesker fra alle partier men med ett felles mål: Hindre nedlegging av Nordfjord Sykehus.

Innbyggerne som bor i Nordfjord har krav på sikkerhet og trygghet for seg selv, sine venner og familier. Tidsaspektet er helt avgjørende for livreddende behandling. Nordfjord Sykehus er det sykehuset i fylket som ivaretar sikkerheten best for de som ferdes og bor i Nordfjord.

Vi støtter Sykehusaksjonen i kampen mot regjeringens, Helse Vest og Helse Førde sin målsetting

SYKEHUS

«Med nødvendig tilførsel av kapital kan denne kampen vinnes.»

om å legge ned Nordfjord Sykehus.

Vår mål er å få tilbake et fullverdig akutt medisinsk tilbud ved Nordfjord sykehus. Oppropet skal være en stafettpinne til alle bedrifter i Nordfjord. Vi oppfordrer alle bedrifter i regionen til å gi 5000 kroner hver til Sykehusaksjonen i Nordfjord.

Helse Førde har vedtatt at fødeavdelingen ved Nordfjord Sykehus skal legges ned fra høsten. Det er hjerterått og vitner om en respektløs holdning til kvinnene, barna og familiene dette gjelder. Å frakte både fødende og familimedlemmer til et sykehus, på det lengste over 3,5 timer unna (ved gode kjøreforhold) er uakseptabelt.

Bedrifters samfunnsansvar lokalt i distriktene er helt avgjørende for å kunne skape et bærekraftig miljø og lykkes med langsiktige strategier for regionen. I Nordfjord er det ca 3000 bedrifter som kan være med på å mobilisere i denne kampen for sykehuset vårt.

Vi fem jobber selv som selvstendig næringsdrivende på Øst-

landet og mener at med nødvendig tilførsel av kapital kan denne kampen vinnes.

Og til slutt mener vi at det trengs mer penger til å føre kampen videre i rettsystemet. Sykehusaksjonen ble effektivt stanset ved at domstolen dømte dem ut av rettssalen. Det gjorde domstolen effektivt ved å dømme Sykehusaksjonen til å måtte betale over 800.000 kroner i saksomkostninger. Hvem tør da å ta opp kampen videre?

Til alle dere bedriftseiere i Nordfjord, mobiliser nå. Vær deres ansvar bevisst og vær en pådriver for regionens utvikling.

Pengene kan settes inn på konto: 3790.15.58001

Torgeir Hansen Grim
Oslo

Bjarte Hatlenes
Focus Security AS, Sandefjord

Rune Grytting
Oslo Mekaniske Verksted, Oslo

Magne Hunvik
Hunvik & CO AS, Bærum

Kenneth Nygård,
Marcello (Oslo)

ROVDYR

Ulven en katastrofe i norsk natur

I Nationen 4. september har Berit Lind, i Foreningen Våre Rovdyr (FVR), et leserinnlegg med overskriften «Ulven, en berikelse for norsk natur».

Dette er å snu virkeligheten helt på hodet. Ulven er og blir en forbannelse for folk og dyr i store deler av distriktsnorge.

Berit Lind skriver at vi har milevis med store skogområder hvor man kan gå i dagevis og ukevis uten å møte et menneske, og mener tydeligvis at disse skogområdene burde fylles med mange flere ulver.

Og hun sier: «Opplevelsesverdier knyttet til ferdsl i en inntakt og sunn natur hvor ulven er en naturlig del, og for mange en vesentlig del av opplevelsen».

Hvis hun og hennes forening får det som de vil, vil kanskje hennes største opplevelsesverdier bli å finne massakrerte kadaver etter disse lystmorderne som hun mener hører naturlig til i vår vakre natur. Ulven har ikke vært en naturlig del av norsk fauna i over 100 år, før noen forskrudde

NORSK FAUNA

«Ulven har ikke vært en naturlig del av norsk fauna i over 100 år.»

personer begynte å sette ut russisk ulv på 1970-tallet. Og jeg hørte aldri at noen savnet den, tvert i mot. I dag er det mange som kvier seg for å ferdes i naturen etter å ha lest om folk som er blitt angrepet og drept av ulv.

Når Berit Lind påstår at 80 prosent av befolkningen sier de vil ha mer ulv i norsk natur, er dette bare tull. Hvis hun spør folk om de vil ha ulv i nærheten der de bor tror jeg hun vil se helt andre prosenttall. De som virkelig får føle ulvens nærhet og morderegenskaper blir ikke spurt eller hørt i rovdyrdebatten.

Jeg vil avslutte med noen kloke ord som naturekspert og medlem av Naturvernforbundet, Johan Andersen hadde i Aftenposten for noen år siden: «Ulven er en anakronisme i norsk natur og samfunn. Tiden og utviklingen har løpt fra den i de 100 årene den har vært borte. Fraværet har gjort det mulig å gjenoppbygge hjorteviltet og utvikle et enetående rikt dyreliv og friluftsliv. For landbruket har det vært redningsplanken å få utnytte de unike, naturlige beiteressursene. Det står nå i fare».

Kristian N. Kvikstad
Medlem Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk

POLITIKK

Senterpartiet «av hengsla»

Sp er ikkje lenger kva det var, nemleg partiet som tala varmt for ei ansvarsfull forvaltning og bruk av naturressursane i eit uttalt perspektiv, og som var distrikta og primærnæringane sitt talerør. Urbanismen, populismen, kapitalismen og materialismen har også nådd Sp med urovekkjande stor styrke og med dei konsekvensar det fører med seg i den breie ideologiske kløfta som da blir skapt.

Er dette trendar som veks fram i frykta for å bli karakterisert som sidrumpa og gamaldags? I så fall er det stygge teikn på manglande sjølvkjensle. Sp synest ikkje lenger å ha mot til å stå oppeist og fram med den stødige og trygge profilen som gjorde partiet til eit parti med stabil og sikker tilslutnad i heile etterkrigstida.

Provokatørar som Ola Borten Moe og Trygve Slagsvold Vedum har skapt uro i rekkjene med ein politikk som truleg er meint å vera oppsiktsvekkjande og god «mediamat», men som fører til

FRYKT?

«Er dette trendar som veks fram i frykta for å bli karakterisert som sidrumpa og gamaldags?»

uvisse, røystesvikt og utmeldingar i Sp-rekkjene.

Borten Moes rastlause olje- og energipolitikk er stikk i strid med Sp syn på langsiktig ressursforvaltning. Sp-politikarar i nord har allereie minna han på dette.

Slagsvold Vedum burde ha viktigare ting å bruke tida si på for norsk landbruks utfordrande situasjon enn å leggje seg bort i rovdyrforvaltninga som høyrer heime i eit anna departement enn hans, rett nok i denne samanheng som leiar i Sp sin programkomité. Trur han at han reddar norsk landbruk frå store og trugande globale påverknader ved å uttrykke ulven og kanskje dei andre store rovdyra i norsk natur, så er eg diverre redd han tek feil. Så enkelt er det nok ikkje. Denne saka er nok meir kompleks enn som så.

Når Sp i tillegg påberopar seg å stå fram med sin eigen fortreflelege miljøprofil i programmet sitt, så skurrar dette i betydeleg grad. Sp har aldri hatt bruk for urokråker og PR-kåte politikarar, men trygge og stabile talspersonar for ei medlemsmasse som brenn for Bygde-Noregs framtid.

Jon Ingebretsen
Distriktpolitkar i Venstre